

مسمومیت با گاز مونواکسید کربن و اقدامات پیشگیرانه

۱۴ هزار مسمومیت و ۸۰۰ مرگ بر اثر مونوکسید کربن در کشور در سال ۱۴۰۲ اتفاق افتاده است .

بر اساس آمارهای جهانی، میزان تلفات ناشی از گاز گرفتگی در کشورهای اروپایی، به عدد ۱۰ هم نمی رسد و این به آن معناست که مرگ و میر حاصل از مونوکسید کربن در ایران نسبت به کشوری مشابه به لحاظ جمعیت، در اروپا، صد به یک است.

علتهای اصلی فوت ناشی از مونوکسید کربن

به گفته کارشناسان سازمان آتشنشانی ؛ نصب اشتباه دودکش عامل اصلی گاز گرفتگی است. گاز گرفتگی از جمله حوادثی است که معمولا در اثر نداشتن دودکش مناسب برای وسایل گازسوز به خصوص بخاری و آبگرمکن و یا عدم تهویه کافی فضای اتاق روی می دهند. سوختن ناقص گاز و تجمع گازهای مسموم کننده و یا کمبود اکسیژن سبب مسمومیت افرادی که در چنین فضایی تنفس می کنند شده و به گاز گرفتگی آنها می انجامد.

گاز مونواکسید کربن چیست؟ گاز مونواکسید کربن یک گاز بسیار خطرناک است که قابل دیدن و بوئیدن نیست و هیچ طعمی نیز ایجاد نمی کند. این گاز از سوختن ناقص موادی مثل بنزین، زغال یا چوب حاصل می شود.

چرا مونواکسید کربن اینقدر خطرناک است؟

مونواکسید کربن با غلظت زیاد در خون موجب مرگ می شود و وقتی شخصی این گاز را تنفس می کند، مولکول آن بجای مولکول اکسیژن وارد اندامهای بدن می شود و سبب خفگی درونی می گردد. هر ساله صدها نفر بر اثر تنفس گاز مونواکسید کربن می میرند.

چه وسایل می توانند مونواکسید کربن تولید کنند؟

بخاری های بدون دودکش غیراستاندارد-

تنورهای نانوائی -موتورهای بنزینی و گازوئیلی

کباب پز زغالی - شومینه

علائم مسمومیت با مونواکسید کربن چیست؟

مونواکسید کربن را گاهی مقلد بزرگ می نامند زیرا علائم مسمومیت آن شبیه آنفولانزای خفیف است.

گاهی تشخیص بین آنفولانزا و مسمومیت با CO بسیار سخت است.

توصیه های ایمنی جهت پیشگیری از مسمومیت با دود و گاز مونوکسید کربن:

- ۱ - هنگام نصب هرگونه وسیله گرمازا و حرارتی ابتدا از صحت و درست نصب شدن آن طبق دستورالعمل کارخانه سازنده وسیله اطمینان حاصل کنند.
- ۲- قسمتهای قابل توجه در نصب ، شلنگ، بست ، لوله های خروج گاز ، رعایت فاصله ، مسیر دودکش ، کلاhek ، ثابت سازی تمام وجوه و...
- ۳ - هرگز از وسایل گرمازای سوختنی بدون دودکش در اتاق در بسته یا بدون پنجره به خصوص در زمانی که افراد منزل در آن می خوابند استفاده نکنید.
- ۴ - از تغییر خودسرانه وسایل گرمازای سوختی بپرهیزید.
- ۵- همواره مراقب تهویه کافی جریان هوا در داخل خانه باشید



پستارستان فاطمیه شنبتر

مسمومیت با مونواکسید کربن

کرد آوزنده: رقیه رنجبری، کارشناس پرستاری (سوپروایزر سلامت همگانی)

وکارشناس بهبود کیفیت)

منابع: کلیدلایه های پرستاری

تاریخ به روزرسانی: آذر ۱۴۰۳

گرم زا را خاموش کنید در و پنجره های خانه را باز کنید سریعاً مسموم و خود را از محل آلودگی با گاز نمایید. کمک های اولیه را برای افرادی که دچار علائم شدید هستند انجام دهید. استفاده از کپسول ها اکیسژن در صورت در دسترس بودن بسیار مفید خواهد بود با اطلاع به مراکز کمک رسانی مثل آتش نشانی و اورژانس ۱۱۵ از طریق تلفن سریعاً اقدام به انتقال مصدوم به اولین مرکز درمانی نمایید. دود ناشی از آتش سوزی ها و یا گاز متصاعد شده از احتراق ناقص سوخت های فسیلی مثل نفت، گازوئیل، گاز، ذغال و چوب، تولید گازی می نماید به نام گاز مونوکسید کربن که استنشاق آن، حتی به مدت دو الی سه دقیقه، موجب مسمومیت با این گاز می گردد.

افراد بر اثر استنشاق دود ناشی از آتش سوزی در فضای بسته در ظرف دو الی سه دقیقه مصدوم و دچار مسمومیت شدید با این گاز گشته که اگر سریعاً اقدامات صورت نگیرد منجر به مرگ وی خواهد شد.

۶- هنگام استفاده از وسایل گرما زای سوختنی مطمئن شوید که از دودکش مناسب برای آن استفاده کنید

۷- از سوزاندن ذغال چوب در داخل خانه، گاراژ، چادر و کانکس خودداری کنید.

۸- از بکار گیری وسایل گرمازای گازوئیلی در داخل خانه بپرهیزید.

۹- از به کار بردن وسایلی مانند بخاری نفتی، چراغ خوراک پزی نفتی، گاز پیک نیک و غیره برای گرم کردن خانه اجتناب نمایید و در صورت استفاده مطمئن شوید هوای آزاد از خارج به داخل خانه جریان دارد

۱۰- بازدید سالانه وسایل گرمازای سوختنی قبل از فصل سرما توسط افراد حرفه ای ضروری است.

علائم مسمومیت و اقدامات درمانی:

علائم ابتدایی مسمومیت با دود گاز مونواکسید کربن سر درد، خستگی، تهوع و استفراغ، تنگی نفس می باشد که اگر ادامه داشته ضعف و بی حالی و گیجی و سرانجام اغما و مرگ فرا می رسد لذا به محض بروز علائم فوق اقدامات زیر را انجام دهید: فوراً وسیله